

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1878.

Andra Kammaren.

N:o 3.

Lördagen den 26 Januari 1878.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 19 i denna månad.

§ 2.

Skedde föredragning af de på Kammarens bord hvilande motioner; hvarvid först förekom:

Herr H. L. Rydins motion, N:o 42, angående en fastighetsskatt för den händelse minskning af statsinkomst skulle uppstå genom grundskatternas förändring.

*Om remiss af
Herr H. L.
Rydins motion
angående en
fastighetsskatt.*

I anledning af denna motion yttrade

Herr Carl Ericson: Jag har begärt ordet för att redan vid remissen af den nu föredragna motionen, N:o 42, liksom ock af den dernäst följande motionen, N:o 43, uttala mitt beklagande öfver, att dessa motioner i närvarande stund blifvit väckta. För att icke upptaga herrarnes tid skall jag icke ingå i något vare sig gillande eller ogillande omdöme om de åsigter, som i dessa motioner uttalas. Det har redan förut flera gånger blifvit ganska skarpt klandradt, att med frågan om landtförsvarets ordnande blifvit sammankopplad frågan om grundskatternas afskrifning; och jag vill icke bestrida, att fog för ett sådant klander kunnat förefinnas. Men i de nyss omnämnda, af Herr Rydin afgifna, motionerna har denne motionär med grundskattefrågan och följaktligen äfven med försvarsfrågan sammankopplat tvenne andra frågor af stor betydelse. Denna sammankoppling af försvars- och grundskattefrågorna är emellertid redan af Riksdagen beslutad och af Kongl. Maj:t gillad samt bör således anses som en *fait accompli*. Jag har helsat den af Herr Key med flere väckta motionen med glädje; jag såg med glädje att den var undertecknad af en mängd ledamöter i denna Kammare. Jag hyste då den liffiga förhoppning, att vi nu, under förutsättning af ömsesidigt tillmötesgående de begge Kamrarne emellan, stode närmare den stora frågans lösning än vi någonsin förut gjort. De begge nyss nämnda, af Herr Rydin väckta motionerna och den sammankoppling af frågor, som motionären deruti gjort, låta emellertid detta hopp hos mig i betydlig mån blekna.

Jag ber att få påpeka, att det förslag, som af förberedande skattejemkningskomitén blifvit utarbetadt, undergått en mördande kritik hos

*Om remiss af
Herr H. L.
Rydins motion
angående en
fastighetsskatt.
(Forts.)*

såväl Kammarrätten som de fleste Konungens Befallningshafvande. Kongl. Maj:t har ännu icke uttalat sin åsigt i detta hänseende. Med detta skattejemkningskomiténs förslag har Herr Rydins nu väckta motioner ett väsentligt sammanhang; och jag vågar då fråga Herr Rydin om han allvarligen tror, att Riksdagen redan i år kan vara beredd att i dessa frågor afgifva för sin del definitiva beslut. Jag vågar betvifla det. Jag skall emellertid, trots detta, icke tillåta mig några lättsinniga beskyllningar, sådana som under de sista åren alltför ofta blifvit utslungade. Jag vill endast uttala den förhoppningen, att det Utskott, som kommer att behandla dessa motioner, icke måtte föreslå Riksdagen att derom nu fatta definitiva beslut, utan att man, innan man skrider till lösning af dessa frågor, måtte afvakta fullständigare utredning.

Sedan Herr Talmannen härefter hemställt, huruvida Kammaren behagade hänvisa den ifrågavarande motionen till Bevillnings-Utskottet, begärdes ordet af:

Herr Axel Bergström, som anförde: Herr Talman! Jag föreställer mig, att, då denna motion berör samma ämnen, som de, för hvilkas behandling Kammaren beslutit tillsättande af ett särskildt Utskott, det skulle vara att söndra likartade ämnen, om icke äfven denna motion blefve öfverlemnad till det särskilda Utskott, som på grund af Kammarens berörda beslut kan komma att tillsättas; hvadan jag gör förbehåll om, att ifrågavarande motion också må framdeles till sådant Utskott remitteras.

Herr Carl Ericson: På de skäl, jag nyss anført, yrkar jag för min del, att dessa motioner icke måtte till det möjligen blifvande särskilda Utskottet hänvisas.

Herr Sven Nilsson i Efveröd: Jag ber att få fästa Herr Bergströms uppmärksamhet derpå, att de motioner, som äro afsedda att hänvisas till behandling af det särskilda Utskott, Andra Kammaren för sin del beslutat, äro bestämdt angifna i den skrifvelse, som afgått till Första Kammaren med inbjudning att delta i nyssberörda af Andra Kammaren fattade beslut, så att den nu föredragna motionen ej för närvarande kan remitteras till detta Utskott, hvilket ju äfven kan vara ovisst huruvida det kommer till stånd eller ej, så länge ej Första Kammaren deröfver beslutat. Skulle nu Herr Bergströms förslag vinna afseende, så blefve det väl nödvändigt att här ifrån Kammaren aflåta en ny skrifvelse till Medkammaren, hvilket jag ej för min del anser lämpligt, utan torde Kammaren först afvakta Medkammarens beslut, och emellertid nu remittera Herr Rydins föredragna motion till Bevillnings-Utskottet, dit han rätteligen hör, för behandling.

Herr Talmannen förklarade, att enär denna Kammares beslut i fråga om det särskilda Utskottet afsåg att begränsa detsammans verksamhet till behandlingen af vissa bestämda, i beslutet omförmälda

motioner, Herr Talmannen i sakens närvarande skick ansåg sig förhindrad gifva proposition på remiss af Herr Rydins ifrågavarande motion till berörda särskilda Utskott.

*Om remiss af
Herr H. L.
Rydins motion
angående en
fastighetsskatt.
(Forts.)*

Herr A. Rundbäck yttrade: Det må nu vara, att, efter den förklaring Herr Talmannen afgifvit, det möter formella svårigheter att hänvisa de ifrågavarande motionerna till det särskilda Utskott, som Andra Kammaren för sin del beslutit att tillsätta för behandling icke allenast af försvarsfrågan, utan äfven af skattefrågan — hvilken senare Herr Rydins motioner dock onekligen beröra. Men det förefaller mig besynnerligt, att det särskilda Utskottets kompetens ovilkorligen skall vara inskränkt till behandling af de motioner, som redan blifvit inför Första Kammaren uppräknade. Det kan ju låta tänka sig att t. ex. i afseende å försvarsfrågan andra motioner i dag eller i morgon väckas; och vi veta med säkerhet, att dylika, i samma rigtning gående motioner redan blifvit väckta i Första Kammaren. Jag undrar just, huru det skulle gå, om det särskilda Utskottet endast finge behandla de framställningar rörande försvarsväsendet, som gjorts i denna Kammare, men icke dem, som väckts i Första Kammaren. Då det sålunda är gifvet, att de motioner, som i detta afseende väckas i Första Kammaren, måste hänskjutas till det särskilda Utskottet, kan jag icke inse, att något hinder förefinnes att dit öfverlemna jemväl Herr Rydins nu ifrågavarande framställningar, som stå i nära sammanhang med de förut väckta motionerna.

Herr Axel Bergström: Herr Talman! Man må å majoritetens sida huru mycket man vill beklaga, att dessa motioner blifvit af Herr Rydin väckta, så står dock det fast, att de beröra ytterst viktiga frågor — frågor, hvilkas lösning äfven Herr Carl Ericson anser vara angelägen. Jag kan icke föreställa mig att den högtärade majoriteten i denna Kammare icke skulle vilja skärskåda äfven de sidor af ämnet, som i motionerna äro framhållna af Herr Rydin och som redan äro fullständigt utvecklade i hans reservation mot skattejemkningkomiténs betänkande. För mig ligger det i öppen dag, att så vida man skall finna någon ersättning för grundskatterna i den direkta beskattningen, så måste de grunder, efter hvilka bevillningen enligt Bevillningsstadgans 2:dra artikel för närvarande utgöras, förändras och förbättras. Ty har man fått något klart genom den utredning i detta ämne som af nämnda komité åstadkommits, så är det visserligen, att nu gällande bevillningsförordning är obillig, orättvis, ja orättfärdig. Det kan därför icke, det får icke antagas, att denna Kammares majoritet vill motsätta sig ett sträfvande att erhålla en rättfärdig och billig grund för bevillningen.

Jag vidhåller således åsigten, att dessa motioner endast under det förbehåll böra remitteras till vederbörligt ständigt Utskott, att om ett särskildt Utskott blir tillsatt, de då öfverlemnas till detta Utskott. Jag hoppas och tror, att Första Kammaren skall gilla en sådan åsigt och kanske äfven göra hvad på den kan ankomma, för att bringa denna åsigt till giltighet, huru misshaglig den än må vara för majoriteten i denna Kammare.

*Om remiss af
Herr H. L.
Rydins motion
angående en
fastighetsskatt.
(Forts.)*

Herr Dickson: För min del kan jag icke annat finna, än att Herr Talmannens uppfattning vid detta tillfälle är riktig och att således de föreliggande motionerna måste remitteras till Bevillnings-Utskottet. Deri ligger icke något hinder att, om Medkammaren godkänner förslaget om tillsättande af ett särskildt Utskott, derefter här i Andra Kammaren göra framställning om att Herr Rydins motioner, som onekligen stå i samband med dem, för hvilkas behandling det särskilda Utskottet är ifrågasatt, äfven måtte öfverlemnas till detta särskilda Utskott.

Jag tror således för närvarande ingenting annat vara att göra, än att öfverlemna de nu ifrågavarande motionerna till det Utskott de tillhöra, men med förbehållen rätt för mig att, sedan jag sett Riksdagen fatta beslut om ett särskildt Utskotts tillsättande, här i Kam-maren få föreslå dessa motioners hänvisande till nämnda Utskott. Detta är så mycket mer nödvändigt, som, om, på sätt herr Carl Ericson tyckes vilja, man helt enkelt undansköte dessa motioner, tills man finge se, hvilket resultat de andra motionerna komme att vinna, det lätt skulle kunna hända, att de af Herr Rydin väckta motionerna aldrig komme under Riksdagens pröfning, i fall nemligen den afskrifning af grundskatterna, hvarom fråga är väckt i Herr Nils Larsons motion, blefve helt och hållet gillad. Detta vore enligt min mening minst sagdt orätt.

Jag måste således anhålla, det jag, sedan jag fått se att det särskilda Utskottet blifvit tillsatt, måtte få föreslå, att de nu föredragna motionerna äfven blifva dit hänvisade.

Herr Carl Ifvarsson: För min del har jag ännu icke haft tillfälle att taga närmare del af ifrågavarande motion och kan således ej yttra mig öfver dess innehåll, men jag tager för gifvet att den omständighet, Herr A. Bergström framhöll, nemligen att Kammaren icke skulle vilja egnas uppmärksamhet åt motionen, icke kan inträffa. Jag föreställer mig att Kammaren skall egnas motionen all den uppmärksamhet, Kammaren kan och bör, hvilket Utskott än må komma att behandla densamma. Efter hvad jag under diskussionen inhemtad, lär motionen afse ändring i bevillningsförfordningen. I så fall bör den väl remitteras till Bevillnings-Utskottet. Hvad deremot beträffar förslaget att remittera den till det särskilda Utskottet, så synes mig denna utväg vara afklippt, derigenom att Herr Ola Anderssons förslag rörande området för det särskilda Utskottets verksamhet blifvit inskränkt genom Herr Askers af förslagsställaren accepterade framställning. Hade Herr Anderssons förslag, sådant det först framställdes, blifvit af Kam-maren godkänt, kunde det hafva varit tillfälle, att till det särskilda Utskottet remittera äfven Herr Rydins motion, men ej nu. Dessutom vet man ej om Medkammaren antager Andra Kammarens inbjudning om tillsättandet af det särskilda Utskottet. Under sådana förhållanden är ingenting annat att göra än att remittera motionen till Bevillnings-Utskottet. Kammaren kommer nog att i vanlig ordning pröfva och besluta i frågan, utan afseende på hvilket Utskott, som behandlat densamma.

Jag anhåller om remiss till Bevillnings-Utskottet.

Herr Rubenson: Ifrågavarande motion är ganska kort. Den lyder sålunda: »För den händelse, att grundskatterna skulle undergå förändring, föreslår jag med åberopande af mitt yttrande i skattejemkningskomitén, att den minskning af statsinkomst, som kan komma att uppstå, till en del ersättes genom en fastighetsskatt att utgå i öfverensstämmelse med de grunder, som blifvit i samma mitt yttrande samt deri innehållna förslag till lag om fastighetsskatt utvecklade. Stockholm den 25 Januari 1878.

H. L. Rydin.»

*Om remiss af
Herr H. L.
Rydins motion
angående en
fastighetsskatt.
(Forts.)*

Med afseende å denna lydelse af motionen, hvori motionären förutsätter, att grundskatterna skola undergå förändring, kan jag för min del icke förstå det uttalande, den förste talaren haft. Motionären förutsätter, att bifall i större eller mindre mån skall lemnas till de 102 motionärernas framställning och gör, så att säga, ett amendement till deras förslag, åsyftande att de medel, förslaget genomförande kommer att kräfvä, böra uttagas på ett enligt hans uppfattning riktigare och mindre kämbart sätt än de 102 motionärerne föreslagit. Vid sådant förhållande kan jag omöjligen förstå, huru man, såsom den förste talaren, kan beklaga, att Herr Rydins motion nu blifvit framlagd. Annu mindre kan jag förstå, huru man kan vilja på förhand förklara, att denna motion bör helt och hållet undanrödjas och att man bör låta vederbörande Utskott veta, att det bör hemställa, att denna Riksdag icke skall rörande detta förslag fatta något definitivt beslut.

Med afseende å den fråga, som närmast föreligger eller hvart Herr Rydins motion skall remitteras, tror jag, att man i sakens närvarande skick efter Herr Talmannens förklaring icke kan i fråga sätta att nu ens göra något förbehåll derom att motionen skall af det föreslagna särskilda Utskottet behandlas, i händelse detsamma blir beslutadt. Vi torde nu endast kunna besluta enkel remiss. Men jag föreställer mig, att det Utskott, till hvilket motionen hänvisas, har öppen rätt att hemställa till Kammarén, att det särskilda Utskottet, om det blir tillsatt, må behandla jemväl denna motion. Jag föreställer mig också, att någon bland Kammaréns ledamöter skulle kunna såsom sin motion upptaga ett dylikt förslag, ty jag kan omöjligen tro att ett beslut af Riksdagen, att ett särskildt Utskott skall tillsättas för behandling af det och det ärendet, äfven innefattar, att detta Utskott icke får behandla äfven andra ärenden, i fall Riksdagen finner skäl att ditsända sådana.

Herr Carl Anders Larsson: Vore endast fråga om de få rader, Herr Rubenson uppläste, skulle saken temligen lätt kunna expedieras. Men då man besinnar att här äfven är fråga om nästa motion, som rör ändring af hela bevillningsförordningen, så hemställer jag, huruvida det skulle vara lämpligt att lägga så mycket arbete på det särskilda Utskottet. Tro Herrarne verkligen, att ett Utskott kan uträtta sådana storverk, som utarbetandet af ny arméorganisation, ny beväringsslag, nya krigsartiklar, ny garantilag, plan för grundskatternas afskrifning o. s. v. och *derjemte* medhinna en grundlig omarbetning af bevillningsförordningen. Kastar man så mycket arbete på det särskilda Utskottet, så är jag rädd att det blir pannkaka af alltsammans. Bevillnings-Utskottet deremot har åtminstone ej ännu blifvit belastadt med särdeles många remisser, hvilken omständighet gifver mig anled-

*Om remiss af
Herr H. L.
Rydins motion
angående en
fastighetsskatt.
(Forts.)*

ning tro, att Herr Rydins motion der skulle få grundligare utredning än i det särskilda Utskottet. Men om Herrarne nödvändigt vilja hafva Herr Rydins motion behandlad af ett särskildt Utskott, så går det an att begära ett nytt sådant ensamt för den saken. Jag tror ej någon skall sätta sig deremot, om icke i Första Kammaren. Hvarföre öfverhopa ett enda Utskott med så mycket arbete, att det omöjligen kan medhinna alltsammans?

Jag anser fördenskull, att det må ankomma på dem, som önska ett särskildt Utskott för behandling af Herr Rydins motioner, att begära tillsättandet af ett sådant Utskott för detta ändamål. Men jag vill ingalunda medgifva att remiss af dessa motioner skall ske till det särskilda Utskott, som på grund af Herr Ola Anderssons förut gjorda framställning kan blifva tillsatt.

Herr Clairfelt: Jag har hört en talare på stockholmsbänken säga, att Herr Rydins ifrågavarande motion är så enkel att behandla, att den icke bör upptaga mycket af det särskilda Utskottets tid. Deremot yttrade Herr C. A. Larsson, att en annan af Herr Rydin afgifven motion, som med denna sammanhänger, är af den stora vikt och det vidlyftiga omfång, att den kräfver mycket mera tid än Utskottet deråt kan egna. För min del får jag erkänna, att jag, lika som jag förmodar flera med mig, ännu icke hunnit taga kännedom om Herr Rydins motioner, så att jag om dem kan uttala något bestämdt omdöme. I öfrigt veta vi ju icke om det särskilda Utskottet kommer att tillsättas, och vid sådant förhållande förefaller det mig, som om vi nu tvistade, så att säga, om påfvens skägg.

Jag yrkar emellertid, då fråga uppstått om till hvilket Utskott motionerna skola remitteras, att ärendet måtte bordläggas.

Herr Carl Ericson: Det är visserligen sant som Herr Rubenson yttrat, att motionen icke är lång, men i motionen hänvisas till Herr Rydins vid förberedande skattejemkningskomiténs betänkande fogade skiljaktiga mening, och denna är ganska vidlyftig. Jag har icke underskattat motionens betydelse, utan tvärtom framhållit dess stora vikt, och jag har just derföre uttalat farhågor för att en sammankoppling af denna motion med de motioner, som skulle tillhöra Utskottets behandling eller, såsom Herr Rubenson behagade yttra, ett »amendment» till dessa förslag af sådant, som den ifrågavarande motionen skulle kunna medföra, att frågan om försvarsväsendets ordnande icke heller vid denna riksdag blefve löst. Att Herr Rubenson är på det klara med huru fastighetsskatten skall ordnas, är väl möjligt, men jag och, såsom jag tror, mången med mig är det icke, och man kan verkligen vara oviss huru man skall afgifva sitt votum i frågan. Huru skatteförhållanden skola ordnas, äro frågor, som icke äro att taga, såsom man säger, på hyllan eller kunna afgöras i en handvändning. Tager man äfven i betraktande den kritik öfver förberedande skattejemkningskomiténs förslag, som från Kammarrätten och de flesta Konungens Befallningshafvande inkommit, så tror jag att man med skäl kan hysa betänklighet, huru man skall afgöra frågan. Jag har icke anhållit att denna fråga skall undanskjutas derföre, att den skulle sakna betydelse,

utan derföre att, om den skulle sammanbindas med försvarsfrågan och, såsom jag antager, den förra frågan icke skall kunna vid denna riksdag vinna sin lösning, frågan om vårt försvarsväsendes ordnande derigenom undanskjutes till en aflägsen framtid.

*Om remiss af
Herr H. L.
Rydins motion
angående en
fastighetskatt.
(Forts.)*

Herr Axel Bergström: Herr Talman! Det kan på grund af Herr C. A. Larssons anförande och derunder andragna skenfagra skäl synas, som om det särskilda Utskott, hvilket är i fråga att tillsättas, icke skulle kunna medhinna att behandla Herr Rydins motion. Men denna motion afser icke några nya frågor, utan blott olika sidor af samma sak, som Utskottet skall taga i betraktande. Utskottet får i sjelfva verket icke mera att göra genom Herr Rydins motion än Utskottet har att göra genom behandling af de motioner som, enligt Kammarens beslut, skola tillhöra detta Utskott, ty om Utskottet är samvetsgrant, bör det icke obetingadt svära på dessa motioner utan allsidigt granska och pröfva dem. Jag för min del håller före, att sådana viktiga skattereformer äro svåra att lösa, och det kan icke vara lämpligt och tillständigt att införa nya skatter, innan man funnit rättvisa grunder, på hvilka de kunna byggas. Säkert är, att en ny skatt, som är bygd på orättfärdig grund, är mycket tyngre att bära än en gammal skatt, om ock vid den vidlåder någon tunga. Det är ock att märka, att, på sätt Herr Finansministern vid förra riksdagen erinrat, grundskatterna icke kunna sägas vara tryckande för den närvarande generationen, utan att de egentligen tyngt föregående generationer, ty en grundskatt är, hvad verkningarne angår, i det närmaste att jämföra med en intecknad ränta.

Herr Talmannen gjorde, om jag icke misstog mig, proposition å denna motions hänvisande till Bevillnings-Utskottet. Med all vördnad för Herr Talmannens insigter i grundlagarne hemställer jag likväl huruvida icke tvifvel kan uppstå, om motionen rätteligen bör hänvisas till Bevillnings-Utskottet. Enligt Riksdagsordningen åligger det detta Utskott, att bereda frågor, som angå förändring uti föreskrifterna om bevillnings utgörande, att förslagsvis beräkna inkomsterna af de särskilda bevillningarne, o. s. v. Herr Rydins motion afser dock icke införandet af någon bevillning, utan en skatt, som skulle ega samma fasta och orubbliga karakter, som grundskatterna. Jag ber Herr Talmannen att få hemställa till Herr Talmannens öfvervägande, huruvida icke det kan ifrågasättas, att Stats-Utskottet är det Utskott, till hvilket motionen rätteligen borde höra. Emellertid huru än remissen kommer att ske, förbehåller jag mig att, om det ifrågakomna särskilda Utskottet blifver tillsatt, få göra yrkande om motionens hänvisande till detta Utskott.

Sedan öfverläggningen förklarats slutad hemstälde Herr Talmannen, huruvida icke Kammaren, enär olika meningar blifvit framställda om förevarande motion borde hänvisas till Bevillnings- eller till Stats-Utskottet samt en ledamot yrkat att denna fråga måtte läggas på bordet, ville anse frågan hvilande till nästa sammanträde; och lemnade Kammaren härtill sitt bifall.

Derefter hänvisades:

Herr *H. L. Rydins* motioner, N:is 43 och 44, till Bevillnings-Utskottet samt N:is 45 och 46 till Lag-Utskottet;

Herr *Anders August Anderssons* motion, N:o 7, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *J. M. Svenssons* motioner, N:o 48 till Lag-Utskottet och N:o 49 till Tillfälligt Utskott:

Herr *S. Johnsons* motion, N:o 50, till Tillfälligt Utskott;

Herr *W. Farups* motion, N:o 51, till Lag-Utskottet;

Herr *Jonas Jonassons* i Gullaboås motion, N:o 52, till Stats-Utskottet;

Herr *Lars Erssons* motion, N:o 53, till Lag-Utskottet;

Herr *Per Nilssons* i Espö motion, N:o 54, till Stats-Utskottet;

Herr *L. Peyrons* motion, N:o 55, till Banko-Utskottet;

Herr *P. Engmans* motion, N:o 56, till Lag-Utskottet;

Herr *Jonas Jonassons* i Rasselbygd motion, N:o 57, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *J. Grapes* motioner, N:o 58 till Lag-Utskottet och N:o 59 till Tillfälligt Utskott;

Herr *Olof Jonssons* motion, N:o 60, till Banko-Utskottet;

Herr *J. N. Bieserts* motion, N:o 61, till Stats-Utskottet;

Herr *A. Hedins* motion, N:o 62, till Stats-Utskottet;

Herr *L. J. Fahlanders* motion, N:o 63, till Stats-Utskottet; samt

Herr *A. P. Linds* motion, N:o 64, till Tillfälligt Utskott.

§ 3.

Följande nya motioner afgåfvos, nemligen af:

Herr *F. Asker*, N:o 65, om underdånig skrifvelse angående förvärfvande till statsdomän af egendomen Hammarby;

Herr *A. Helander*, N:o 66, om ny lönestat för Landtmästeristyrelsen och dess tjänstemän;

Herr *L. Torpadie*, N:o 67, om förändrad lydelse af 17 kap. 4 § Rättegångsbalken;

Herr *Ivar Månsson*:

N:o 68, om ändring af 26 kap. 4 § Byggningsbalken; och

N:o 69, om anslag för inlösen af enskilde rusthållare vid Kongl. Skånska husarregementet tillhöriga kasserade sablar;

Herr *P. O. Hörnfeldt*, N:o 70, om ändring af 2 § 1 mom. i Bevillningsstadgan;

Herr *Anders Nilsson*, N:o 71, om förändrad lydelse af 14 kap. 12 § Strafflagen:

Herr *Jöns Rundbäck*:

N:o 72, om förändrad lydelse af 25 kap. 9 § Rättegångsbalken;

N:o 73, om nedsättning i afgiften för postanvisningar, ej uppgående öfver fem kronor;

N:o 74, om underdånig skrifvelse, rörande ändring af 3 kap. 22 § i Fiskeristadgan; samt

N:o 75, om förhöjning af föreslagen pension åt Landtbruks-akademimens sekreterare, J. P. Arrhenius;

Herr *J. Erickson*, N:o 76, angående afsöndring af jord från öfverbostället vid Smålands husarregemente Brevik, till byggnadsplats för skolhus;

Herr *A. Bäckström*, N:o 77, om underdånig skrifvelse rörande ändring och, för vissa delar af Norrbottens län, upphäfvande af Kongl. Förordningen den 29 Juni 1866, angående dispositionsrätten öfver skogen å sådana skattehemman, som uppkomma af nybyggen, hvilka hädanefter från kronan upplåtas m. m.;

Herr *E. Dofsen*, N:o 78, om ändringar i §§ 27, 32, 33, 34, 37, och 55 i Riksdagsordningen;

Herr *A. Adlercreutz*:

N:o 79, om reglering af grundskatterna;

N:o 80, om förändrade grunder för fastställandet af bevillningen för år 1879;

N:o 81, om underdånig skrifvelse rörande förändrade bestämmelser i fråga om ersättningsskyldighet för embets- och tjänsteman, som har befattning med kronans uppbörd eller förvaltningen af statens medel;

N:o 82, om ändring i den kommunala beskattningen; och

N:o 83, angående förvaltningen af kronans privatdomäner samt anslag för sådant ändamål;

Herr *A. J. Lyth*, N:o 84, om anslag till två flygelbyggnader vid högre elementarläroverket i Visby;

Herr *P. Hübinette*, N:o 85, om användande af bankovinsten;

Herr *P. J. Nilsson*, N:o 86, om ändring i stadganden rörande tiden, då damlucka skall hållas öppen;

Herr *Johan Jönsson*, N:o 87, om den ändring i 4 § mom. 2 af Folkskolestadgan den 18 Juni 1842, sådan den lyder i Kongl. Kungörelsen den 29 December 1860, att den folkskolelärare tillerkända löneförmån »sommarbete och vinterfoder för en ko» utbytes mot visst belopp i penningar eller spanmål;

Herr *Johannes Andersson* i Ryssby, N:o 88, om afstående åt Forserums kommun af kronans rätt till danaarf efter enkan Sara Lisa Danielsdotter;

Herr *J. G. Granlund*, N:o 89, om underdånig skrifvelse rörande ändring af § 2 i Kongl. Kungörelsen angående förändrade instruktioner för direktorer, läkare och sysslomän vid länens lasarett och kurhus den 21 Oktober 1864;

Herr *Samuel Johnson*, N:o 90, om underdånig skrifvelse rörande inspektion öfver uppfostringsanstalter för vanartad ungdom;

Herr *P. N. Bergström*:

N:o 91, angående ålderstillägg för sex tjenstemän i Kongl. Statskontoret;

N:o 92, om anslag för uppbyggande af Helgeandsholmens södra kajmur; och

N:o 93, om underdånig skrifvelse rörande undersökning af stödjemuren vid Helgeandsholmens norra strand;

Herr *C. W. Linder*, N:o 94, om underdånig skrifvelse rörande rättighet för lärare vid folkhögskola till lönetur i och för anställning vid statens elementarläroverk;

Herr *G. Mæchel*, N:o 95, angående pension för Postmästaren m. m. L. Strålenhjems enka, Amalia Strålenhjelm, född Hagander;

Herr *H. Hagerman*:

N:o 96, om förändrad lydelse af § 8 mom. 1 i Bevillingsstadgan;

N:o 97, derom att, då korpral eller hans vederlike befordras till underofficer, kronan åt honom må anskaffa och bekosta första uniformen; och

N:o 98, om förändrad lydelse af 2 kap. 19 § 1 och 2 mom. Strafflagen;

Herr *Jöns Persson*, N:o 99, dels om upphäfvande af den kommunerna åliggande skyldighet att bygga och underhålla bostäder åt provincialläkare, dels om anslag till hyresersättning åt provincialläkare, dels ock om lön åt en provincialläkare inom södra delen af Sunnerbo härad;

Herr *J. Grape*, N:o 100, om anslag för undersökning af jernvägsanläggning från Bottniska viken förbi Gellivara malmfält och malmfälten i Torneå lappmark till lämplig punkt vid norska gränsen; samt

Herr *Liss Olof Larsson*, N:o 101, angående Kongl. Hofstallets förflyttning från Helgeandsholmen samt anslag för utredning af frågan derom.

Alla dessa motioner blefvo bordlagda.

§ 4.

På derom af Herr Talmannen anmäld begäran beviljades Herr

Joh. Emanuel Jansson ledighet från riksdagsgöröromålen under 8 dagar från och med den 30 innevarande månad.

§ 5.

Till bordläggning anmäldes Stats-Utskottets memorial N:o 1, med den till innevarande Riksdag af fullmäktige i Riksgäldskontoret afgifna berättelse.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. 3 e. m.

In fidem

Gustaf Westdahl.